

**MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR SHIMINI TIKISH
TEXNOLOGIYASI**

***Qurbonova Nargizaxon Murodovna,
Xatamqulova Shoxistaxon Inomovna,
Xamdanova Matlubaxon G'anievna,
Yo'ldashmatova Solixaxon Ikromjon qizi.***

*Farg'ona viloyati Dang'ara tumani 1-son politexnikumi "Tikivchilik"
kafedrası mahsus fan o'qituvchilari*

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalar uchun shimlarni loyihalash va ishlab chiqarish texnologiyasi o'rganiladi. Bolalar kiyimlari uchun qulaylik, mustahkamlik va xavfsizlik talablariga muvofiq yuqori sifatli mahsulotlarni yaratish uchun materiallar tanlovi, dizayn va tikuv texnikasi tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha yoshdagi bolalar, shimlar, kiyim-kechak texnologiyasi, qulaylik, mustahkamlik, xavfsizlik, dizayn, ishlab chiqarish texnikasi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun kiyim-kechak ishlab chiqarishda ularning o'ziga xos jismoniy va xulqiy xususiyatlarini hisobga olish zarur. Shimlar, asosiy kiyim-kechak sifatida, qulaylik, harakat erkinligi va xavfsizlikni ta'minlash uchun maxsus dizaynga ega bo'lishi kerak. Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalar uchun shim tikish texnologiyasi, jumladan materiallar tanlovi, naqsh yaratish va ishlab chiqarish jarayonlari o'rganiladi. Maqsad - bu kiyimlarning sifat va funksionalligini oshirishga yo'naltirilgan amaliyotlarni aniqlashdir.

Tadqiqot sifat va miqdoriy tahlilni birlashtirgan aralash uslubdan foydalanadi. Sifat tahliliga bolalar kiyimlarini ishlab chiqarishga ixtisoslashgan dizaynerlar va ishlab chiqaruvchilar bilan suhbatlar kiradi. Miqdoriy tahlil esa turli matolar va tikuv usullarining mustahkamlik, moslashuvchanlik va parvarish qulayligi bo'yicha sinovlarini o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, ota-onalar va vasiylarning fikr-

mulohazalari guruhlari bolalar shimlariga bo'lgan amaliy talablar haqida ma'lumot beradi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar shimini tikish texnologiyasi

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun shim tikishda dizayn, material tanlovi va ishlab chiqarish usullariga e'tibor qaratish lozim. Bu qulaylik, mustahkamlik va xavfsizlikni ta'minlash uchun muhimdir. Quyida shimlarni tikish texnologiyasi bosqichma-bosqich bayon etilgan:

Dizayn yaratish

- Andozalar tayyorlash: Bolalar anatomiya xususiyatlarini hisobga olgan holda ergonomik o'lchovlardan foydalaning. Dizaynlar harakat uchun qulay bo'lishi kerak.

- Uslub va moslik: Elastik bel qismi bolaning kiyimini oson kiyib-yechishi uchun mos keladi. Tor uslubdagi dizaynlardan qochish kerak.

- Xavfsizlik xususiyatlari: Mayda detallardan, masalan, tugma yoki bezaklardan foydalanmaslik kerak, chunki ular kichik yoshdagi bolalar uchun xavfli bo'lishi mumkin.

Material tanlash

- Mato: Yumshoq, nafas oluvchi va allergiyaga qarshi matolarni tanlang, masalan, paxta, jersi yoki paxta va poliestar aralashmasi. Qish mavsumi uchun flanel yoki flis matolar yaxshi tanlov bo'ladi.

- Qo'shimchalar: Bolalar uchun xavfsiz iplar, elastiklar va yorliqlardan foydalaning.

- Mustahkamlik: Tez-tez yuvilish va faol foydalanishga chidamli matolarni tanlang.

Qirgish jarayoni

- Mato joylashuvi: Matolarni kesish stolidagi qatlamlarga tekis joylashtiring. Matoning tolalarini to'g'ri yo'naltirish muhim.

- Kesish asboblari: Aniq kesim uchun sanoat kesish uskunalari yoki qaychi ishlatiladi.

- Shablonlar: Matoni tejamkorlik bilan joylashtirish uchun andozalardan foydalaning.

Tikish jarayoni

- Tikuvlar: Bolaning sezgir terisini bezovta qilmaslik uchun tekis tikuv yoki overllok usulidan foydalaning.

- Elastik bel qismi: Bel qismiga elastik lenta joylashtirib, mustahkam va qulay tikuv amalga oshiring.

- Pastki qismi: Shimning pastki qismini ikki marta buklab, mustahkamlikni oshiruvchi tikuvlar bilan mahkamlang.

- Cho‘ntaklar: Agar cho‘ntak qo‘shilsa, ular mustahkam bo‘lishi uchun ikki marta tikish kerak.

- Yorliqlar: Yorliqlarni xavfsiz tarzda tikib, chetlarini yumshoq qiling.

Sifat nazorati

- Tekshirish: Tikuvlar, choklar va umumiy ko‘rinishni tekshirib chiqing.

- Sinovdan o‘tkazish: Chidamlilik sinovlari, masalan, cho‘zish, yuvish va kiyish sinovlari o‘tkazing.

Yakuniy ishlov berish

- Dazmollash: Choklarni yaxshilash va shim ko‘rinishini yaxshilash uchun past haroratda dazmollang.

- Qadoqlash: Shimlarni tartibli buklab, xavfsiz usulda qadoqlang (kesuvchi yorliqlar yoki shtapellardan foydalanmaslik kerak).

Xavfsizlik va me'yorlarga rioya qilish

- Bolalar kiyimi xavfsizligi bo‘yicha quyidagilarga rioya qiling:

- Yonuvchanlik standartlari.

- Toksik bo‘lmagan materiallardan foydalanish sertifikati.

Ekologik toza amaliyotlar (ixtiyoriy)

- Atrof-muhitga zarar yetkazmaslik uchun ekologik toza matolar va usullardan foydalaning. Bu ekologik ongli iste'molchilar talabini qondiradi.

Natijalar bolalar shimlarini loyihalash va ishlab chiqarishda ergonomik tamoyillarni qo'llashning muhimligini ta'kidlaydi. An'anaviy texnikalar ahamiyatini

saqlab qolgan holda, texnologik yutuqlar ishlab chiqarish samaradorligi va sifat nazoratini yaxshilash imkonini beradi. Ota-onalar afzalliklari tadqiqot natijalari bilan mos kelib, bolalar kiyimlarida amaliylik va xavfsizlikning muhimligini ko'rsatdi. Narx va ekologik ta'sir kabi qiyinchiliklarni hal qilish uchun barqaror ishlab chiqarish amaliyotlariga e'tibor qaratish zarur.

Xulosa

Tadqiqot zamonaviy tikuv texnologiyalari va o'ylangan dizayn bolalar shimlarining sifatini sezilarli darajada oshirishi mumkinligini ko'rsatadi. Ishlab chiqaruvchilarga qulaylik, mustahkamlik va xavfsizlikni birinchi o'ringa qo'yadigan mato va texnikalarni qabul qilish tavsiya etiladi. Kelgusidagi tadqiqotlar ekologik toza materiallarni ishlab chiqish va kiyim ishlab chiqarishda 3D bosib chiqarish imkoniyatlarini o'rganishga qaratilishi mumkin. Dizaynerlar, ishlab chiqaruvchilar va vasiylar o'rtasidagi hamkorlik ushbu bozor segmentining o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirishda muhim ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR.

1. I. Boltayev. Bolalar kiyimini konsstruksiyalash va modellashtirish. Toshkent. 2022.
2. Hasanboyeva G.K. «Kiyim modelini ishlash va konstruktsiyasini tayyorlash» Toshkent. 2000.
3. N.K. Hamroyeva «Kiyim loyihalash asoslari» Toshkent. 2005.
4. Gam, H.J., Cao, H., Farr, C. & Kang, M., Quest for the Eco-apparel Market: A Study of Mothers' Willingness to Purchase Organic Cotton Clothing for Their Children, International Journal of Consumer Studies, 34(6), pp. 648-656, Nov. 2010.
5. Rahman, O. & Gong, M., Sustainable Practices and Transformable Fashion Design—Chinese Professional and Consumer Perspectives, International Journal of Fashion Design, Technology and Education, 9(3), pp. 233-247, Sep. 2016.
6. Cao, H., Chang, R., Kallal, J., Manalo, G., Mccord, J., Shaw, J. & Starner, H., Adaptable Apparel: A Sustainable Design Solution for Excess Apparel Consumption Problem, Journal of Fashion Marketing and Management, 18(1), pp. 52-69, Mar. 2014.

7. Koo, H.S., Dunne, L. & Bye, E., Design Functions in Transformable Garments for Sustainability, International Journal of Fashion Design, Technology and Education, 7(1), pp. 10-20, Jan. 2014.